

אבל הכא דליכא דררא דממונא¹ לא –

However here, where there is no דררא דממונא; no

OVERVIEW

The גמרא explained that if the משנה would teach us the rule of הפה שאסר הוא הפה [where there is a דררא regarding the case of ולקחתיה הימנו], we would not know that in the case of העדים שאמרו כתי"י הוא זה אבל אנוסים [since there is no הפה שאסר וכו' that they would be believed on account of וכו' in that case]. משנה asks that there is a better reason why the משנה needs to teach us the rule of הפה שאסר in the case of העדים שאמרו.

asks: תוספות

קשה לרבנו שמשון בן אברהם הא איצטריך גבי עדים לאשמועין -

The רשב"א has a difficulty; but it is necessary for the תנא to teach us regarding the case of העדים שאמרו –

דמהימני במגו לפסול השטר -

That the עדים are believed with this מגו (of הפה שאסר הוא הפה שהתיר) to invalidate the שטר and we cannot derive it from the case of שדה זו (even if we disregard the distinction of - (דררא דממונא

דהא אף על גב דרבי מאיר פליג² אסיפא³ מודה ברישא⁴:

For we see that even though ר"מ argues with the ruling in the משנה regarding the רישא (of שדה זו) nevertheless ר"מ admits regarding the סיפא (of העדים שאמרו), that in that case we do say הפה שאסר.⁵

SUMMARY

The גמרא could have said that it is necessary to mention the case of העדים שאמרו to

¹ See previous דאיכא תוס' ד"ה דאיכא for an explanation of the meaning of דררא דממונא (according to תוס').

² Others amend this to read: מאיר מודה ברישא פליג אסיפא.

³ The סיפא refers to the case of העדים שאמרו (on יחב, where the ברייתא states that ר"מ is of the opinion that the עדים are not believed to claim עדות היינו פסולי קטנים היינו פסולי עדות היינו פסולי). The reason ר"מ maintains we do not say הפה שאסר in this case is (see יטא, and תוס' there טעמא) because ר"מ maintains לקיימו א"צ לקיימו (ד"ה טעמא) because ר"מ maintains לקיימו א"צ לקיימו. Similarly the פה שאסר of the עדים is not effective against the שטר. See 'Thinking it over'.

⁴ The רישא refers to the case of שדה זו של אביך (on טו,ב) where we do not find that ר"מ argues with this ruling.

⁵ The question is that we do not need to distinguish between the cases of העדים שאמרו and שדה זו by saying there is no דררא דממונא by עדים but there is a דררא דממונא by שדה זו (a distinction which is not accepted), but rather that there is a תנא who actually maintains that we say הפה שאסר only by שדה זו and not by העדים שאמרו; therefore it is obvious that the משנה needs to inform us that notwithstanding this (ר"מ) תנא, the חכמים maintain that by עדים we do say הפה שאסר even to invalidate a שטר. See 'Thinking it over'.

negate the view of ר"מ.

THINKING IT OVER

⁶ ר"מ asks that the סיפא (of עדים) is necessary in order to negate the view of ר"מ. Seemingly this is an answer if we maintain שכתבו א"צ לקיימו ⁷; however if we maintain צריך לקיימו then (if not for the distinction of דמיון) there would (seemingly) be no reason why the עדים should not be believed with the שאסר. Perhaps the גמרא wanted to explain the צריכותא even according to the מ"ד that צריך לקיימו, so what is the תוספות question?!⁸

⁶ See footnote #5.

⁷ See footnote #3.

⁸ See (ע"ז) בית יעקב.